

Program poradenských služeb

Školní rok 2024/2025

Základní škola v Jemnici, příspěvková organizace,

náměstí Svobody 88, 675 31 Jemnice

Obsah:

1. Základní charakteristika poradenských služeb ve škole

- 1.1 Vymezení poradenských služeb ve škole
- 1.2 Pracovníci poskytující poradenské služby
- 1.3 Model poradenských služeb ve škole
- 1.4 Úkoly a cíle pedagogicko-psychologického poradenství

2. Standardní činnosti pedagogických pracovníků školy

- 2.1 Výchovný poradce
- 2.2 Školní metodik prevence
- 2.3 Školní speciální pedagog
- 2.4 Školní psycholog

3. Standardní činnosti pedagogů, kteří se podílejí na poradenských službách školy

- 3.1 Třídní učitel
- 3.2 Učitelé vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání
- 3.3 Učitel – koordinátor školního vzdělávacího programu

4. Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy

5. Podmínky pro poskytování poradenských služeb ve škole

- 5.1 Prostory a vybavení
- 5.2 Časová dostupnost služeb
- 5.3 Informovanost o službách
- 5.4 Práce s informacemi a důvěrnými daty

6. Adresy a telefonní čísla

1. Základní charakteristika poradenských služeb ve škole

1.1 Vymezení poradenských služeb ve škole

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány výchovným poradcem, školním metodikem prevence, školním speciálním pedagogem, školním psychologem a konzultačním týmem složeným z vybraných pedagogů. Za jejich poskytování odpovídá ředitel školy.

Ředitel školy zodpovídá za vytvoření preventivního programu školy a podílí se na zajištění výchovného poradenství.

Služby poskytované školou jsou koordinovány se školskými poradenskými zařízeními v oblasti. Na činnosti se dále podílejí třídní učitelé, učitelé občanské výchovy, volby povolání, případně další učitelé.

Všichni tito pedagogové poskytují metodickou a konzultační podporu žákům a jejich rodičům.

Výchovný poradce se věnuje problematice kariérového poradenství a procesu integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně integrace nadaných žáků).

Školní metodik prevence pracuje především v oblasti prevence rizikového chování.

Školní speciální pedagog se zaměřuje na odbornou podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a všech ostatních žáků, kteří potřebují speciálně pedagogickou podporu a péči založenou na krátkodobých či dlouhodobých podpůrných opatřeních.

Školní psycholog poskytuje psychologické poradenství žákům, zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Podílí se na udržování dobrého třídního i školního klimatu.

Součástí školního programu pedagogicko-psychologického poradenství je také vytváření podmínek pro vzdělávání žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí, včetně péče o žáky z různých etnik a minorit žijících na území ČR.

Poskytování poradenských služeb ve škole je zpracováno do vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Tato vyhláška je jedním z prováděcích předpisů k novému školskému zákonu.

1.2 Pracovníci poskytující poradenské služby

Podle obsahu činnosti rozlišujeme:

a) poradenské pracovníky školy

- výchovný poradce, poradce pro volbu povolání, koordinátor ŠPP – Mgr. Radoslav Průša
- školní speciální pedagog, zástupce koordinátora ŠPP – Mgr. Romana Smetanová

- výchovný poradce, školní metodik prevence - Mgr. Rita Náplavová
- školní psycholog – Mgr. Soňa Koukalová

b) pracovníky, kteří se podílejí na poradenských službách a vytvářejí konzultační tým pro poskytování služeb ve škole (viz §7 vyhlášky č.72/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů)

- třídní učitelé
- učitel – koordinátor školního vzdělávacího programu Mgr. Renáta Danicsová
- učitelé vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání
- další pedagogové – zejména učitelé výchov

1.3 Model poradenských služeb ve škole

V naší škole se uplatní rozšířený model.

Činnost zajišťují:

- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- školní speciální pedagog
- školní psycholog
- třídní učitelé
- učitelé výchov (občanské výchovy, výchovy ke zdraví, pracovních činností)
- učitel koordinátor ŠVP

1.4 Úkoly a cíle pedagogicko-psychologického poradenství

- pracovat se všemi subjekty školy a vytvořit širokou základnu primární prevence školní neúspěšnosti a rizikového chování

- sledovat účinnost preventivních programů a vytvořit zázemí pro jejich realizaci
- __připravit podmínky integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a připravit podmínky pro nadané žáky, žáky se sociálním znevýhodněním
- __posílit průběžnou péči o žáky s neprospěchem a vytvořit předpoklady pro jeho snižování
- __vybudovat příznivé klima pro integraci kulturních odlišností a přijímání sociálních odlišností na škole
- prohloubit včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů
- prohloubit a zlepšit spolupráci a komunikaci mezi školou a rodiči
- integrovat poradenské služby poskytované školou se službami specializovaných poradenských zařízení, zejména PPP, SPC a IPS.

2. Standardní činnost poradenských pracovníků školy

Standardní činnost poradenských pracovníků školy zahrnují služby, které jsou poskytovány žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům.

Podmínkou pro poskytnutí školní poradenské služby nezletilému žákovi je souhlas jeho zákonných zástupců. Souhlas není potřeba v případech, kdy je ohroženo duševní nebo tělesné zdraví dítěte nebo osob v jeho okolí a v případech, kdy soud požádá o psychologické vyšetření žáka.

2.1 Výchovný poradce

Vykonává činnosti poradenské, informační a metodické. O těchto činnostech si vede písemnou dokumentaci.

Poradenské činnosti

- Kariérové poradenství a poradenská pomoc při rozhodování žáků o vzdělávání a další profesní dráze, zejména:
 - a) koordinace mezi kariérovým vzděláváním a diagnosticko-poradenskými činnostmi
 - b) základní skupinová šetření k volbě povolání, příp. administraci, zpracování a interpretaci zájmových dotazníků
 - c) individuální šetření k volbě povolání a individuální poradenství
 - d) poradenství zákonným zástupcům
 - e) spolupráce se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC)

- f) zajišťování návštěv žáků školy v informačním poradenském středisku úřadu práce.
- Vyhledávání a orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžaduje zvláštní pozornost a příprava návrhů na další péči o tyto žáky.
- Zajišťování nebo zprostředkování diagnostiky speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo mimořádně nadané žáky ve školských poradenských zařízeních.
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření a intervenčních činností pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Příprava podmínek pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, koordinace poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními.

Metodické a informační činnosti

- Metodická pomoc pedagogickým pracovníkům školy, zejména:
 - a) v otázkách kariérového rozhodování žáků
 - b) s přípravou a vyhodnocováním dohod o poskytování podpůrných opatření
 - c) s naplňováním podpůrných opatření ve vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
 - d) s tvorbou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů
 - e) v práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky.
- Zprostředkování nových metod pedagogické diagnostiky a intervence pedagogickým pracovníkům školy.
- Předávání odborných informací ze všech oblastí své činnosti pedagogickým pracovníkům školy.
- Poskytování informací o činnosti poradenských pracovníků školy, o specializovaných školských a dalších poradenských zařízeních (jejich zaměření, kompetencích a možnostech využívání) žákům i jejich zákonným zástupcům.
- Shromažďování odborných zpráv a informací o žácích v poradenské péči specializovaných pracovišť v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů.
- Vedení písemných údajů o rozsahu a obsahu činností, navržených a realizovaných opatřeních.

2.2 Školní metodik prevence

Vykonává činnosti metodické, koordinační, informační a poradenské. O těchto činnostech si vede dokumentaci.

Metodické a koordinační činnosti

- Koordinace tvorby, kontrola, evaluace a participace při realizaci preventivního programu školy.
- Koordinace aktivit školy zaměřených na prevenci záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování a dalšího rizikového chování.
- Metodické vedení učitelů v oblasti prevence rizikového chování, vyhledávání problémových projevů chování a nastavení vhodné podpory směřující k jejich odstranění, práce s třídními kolektivy.
- Koordinace vzdělávání pedagogů v oblasti prevence rizikového chování.
- Realizace aktivit zaměřených na zapojování multikulturních prvků do vzdělávacího procesu, prevence rasismu, xenofobie.
- Koordinace spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, které mají v kompetenci problematiku prevence rizikového chování.
- Kontaktování odborného pracoviště v případě výskytu rizikového chování.
- Vedení písemných záznamů o rozsahu a obsahu činností, navržených a realizovaných opatřeních.

Informační činnosti

- Zajišťování a předávání odborných informací o problematice rizikového chování, o nabídkách programů, projektů, metodách a formách primární prevence.
- Prezentace výsledků preventivní práce školy, získávání nových odborných zkušeností.
- Vedení a průběžná aktualizace databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování (orgány státní správy, středisko výchovné péče, pedagogicko-psychologická poradna, zdravotnická zařízení, policie, orgány sociální péče, centra krizové intervence atd.).
- Předávání informací o realizovaných preventivních programech zákonným zástupcům a pedagogickým pracovníkům školy.
- Vedení dokumentace související se standardními činnostmi v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, vedení informací o realizovaných preventivních programech školy.

Poradenské činnosti

- Vyhledávání a orientační šetření žáků s rizikem či projevy rizikového chování, poskytování poradenských služeb těmto žákům a jejich zákonným zástupcům, zajišťování péče odpovídajícího odborného pracoviště.
- Spolupráce s třídními učiteli při zachycování varovných signálů spojených s možností rozvoje rizikového chování.
- Příprava podmínek pro integraci žáků s poruchami chování a koordinace činností poskytovaných těmto žákům školou a specializovanými pracovišti.

2.3 Školní speciální pedagog

Vykonává diagnostiku a depistáž, konzultační, poradenské a intervenční práce, metodické, koordinační a vzdělávací činnosti. O těchto činnostech si vede dokumentaci.

Diagnostika a depistáž

- Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy a školního poradenského pracoviště.
- Vyhledávání žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb a zařazení do vhodného preventivního (stimulačního) či intervenčního programu.
- Vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a jejich zařazení do speciálně pedagogické péče.
- Vytyčení hlavních problémů žáka, stanovení plánu pro pedagogickou podporu v rámci školy a mimo ni (druh, rozsah, frekvence a trvání intervenční činnosti).
- Diagnostika speciálních vzdělávacích potřeb žáka (shromažďování údajů o žákovi, včetně anamnézy rodinné a osobní), speciálně pedagogická intervence ve školním prostředí, speciálně pedagogická diagnostika předpokladů pro čtení, psaní, počítání, předpokladů rozvoje gramotnosti, analýza získaných údajů a jejich vyhodnocení.
- Speciálně pedagogická diagnostika při výchovných problémech, stanovení intervenčního přístupu v rámci školy i mimo ni, dle potřeb, možností a profilace školy.
- Screening, ankety, dotazníky ve škole týkající se speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

- Intervenční podpora při realizaci dohody o poskytování podpůrného opatření.
- Dlouhodobá i krátkodobá individuální speciálně pedagogická péče za účelem naplňování podpůrných opatření pro žáky, speciálně pedagogická vzdělávací činnost, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti; se žákem s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Dlouhodobá i krátkodobá speciálně pedagogická péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (speciálně pedagogické vzdělávací činnosti, reedukační, kompenzační a stimulační činnosti), se skupinami žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Participace na vytvoření individuálního vzdělávacího plánu u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo podpory u žáků s rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb (v kooperaci s třídním učitelem, učitelem odborného předmětu, s vedením školy, se zákonnými zástupci žáka, se žákem a s ostatními partnery podpůrného týmu uvnitř i vně školy).
- Průběžné vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb u žáků, dle potřeby navržení a realizace úprav.
- Preventivní intervenční programy v oblasti školního neúspěchu/výchovných problémů s uplatněním speciálně pedagogických/etopedických přístupů.
- Participace na kariérovém poradenství – volba vzdělávací dráhy žáka, individuální provázení žáka.
- Úpravy školního prostředí, zajištění speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- Individuální konzultace pro rodiče, zabezpečení průběžné komunikace a kontaktů se zákonnými zástupci žáka.
- Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika vzniku speciálně vzdělávacích potřeb.
- Speciálně pedagogické přístupy při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí.
- Konzultace s pracovníky školských a dalších poradenských zařízení.

Metodické, koordinační a vzdělávací činnosti

- Příprava a průběžná úprava podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole – koordinace speciálně pedagogických poradenských služeb na škole.

- Metodická pomoc třídním učitelům při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Metodická činnost pro další pedagogické pracovníky školy – specifika výuky a forem práce se žáky – jejich zavádění do výuky, instruktáže využívání speciálních pomůcek a didaktických materiálů.
- Pracovní semináře pro pedagogické pracovníky v oblasti speciálních vzdělávacích potřeb a rizika jejich vzniku.
- Kooperace s pedagogickými pracovníky školy zajišťujícími poradenské služby.
- Kooperace se školskými poradenskými zařízeními a s dalšími institucemi a odbornými pracovníky ve prospěch žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Participace na vytváření školních vzdělávacích programů, individuálních vzdělávacích plánů, dohod o poskytování podpůrných opatření s cílem rozšíření služeb a zkvalitnění péče o skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami nebo rizikem vzniku speciálních vzdělávacích potřeb.
- Koordinace a metodické vedení asistentů pedagoga ve škole.
- Besedy a osvěta (zejména zákonným zástupcům).

2.4 Školní psycholog

Podílí se na vytváření programu poskytování pedagogicko-psychologických poradenských služeb ve škole, komunikuje s vedením školy, pedagogy, žáky a zákonnými zástupci. Spolupracuje s výchovným poradcem, metodikem prevence a školním speciálním pedagogem.

Diagnostika a depistáž

- Spolupráce při zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání dle potřeb a možností školy.
- Diagnostika při vzdělávacích a výchovných problémech žáků.
- Zjišťování sociálního klimatu ve třídě dle aktuálních potřeb a možností školy.
- Screening, ankety, dotazníky ve škole.

Konzultační, poradenské a intervenční práce

- Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, kterým jsou poskytována podpůrná opatření, podpora a vedení z pohledu pracovníka v oboru psychologie.
- Individuální případová práce se žáky v osobních problémech, zejména konzultace a vedení.
- Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce.
- Prevence školního neúspěchu žáků, zejména nápravu a vedení z pohledu pracovníka v oboru psychologie.
- Techniky a hygiena učení pro žáky.
- Skupinová a komunitní práce s žáky dle aktuálních potřeb a možností školy.
- Spolupráce s dalšími odborníky na preventivní práci ve třídě, tvorba programů pro třídy apod.
- Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky i zákonné zástupce.
- Psychologická podpora pro dlouhodobě selhávající žáky ve vzdělávání.

Metodická práce a vzdělávací činnosti

- Metodická podpora při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Metodická pomoc třídním učitelům.
- Konzultace a metodická vedení pedagogických pracovníků.
- Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními.

3. Standardní činnosti pedagogů, kteří se podílejí na poradenských službách školy

3.1 Třídní učitel

- Motivuje vytvoření vnitřních pravidel třídy, která jsou v souladu se školním řádem, dbá na jejich dodržování.
- Zprostředkovává komunikaci s ostatními pedagogy a je garantem spolupráce s rodiči žáků třídy.

- Získává a udržuje si přehled o žácích a jejich rodinném zázemí.
- Spolupracuje se školním speciálním pedagogem při poskytování podpůrných opatření u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a u žáků nadaných.
- Spolupracuje s výchovným poradcem při poskytování poradenských služeb týkajících se volby vzdělání a povolání.
- Spolupracuje se školním metodikem prevence na vyhledávání varovných signálů, diagnostikuje vztahy ve třídě, podílí se na realizaci preventivního programu.

3.2 Učitelé vzdělávací oblasti Výchova k volbě povolání

- Motivují žáky k zodpovědnosti za vlastní životní dráhu a významu vzdělání.
- Podporují sebepoznávání a zvažování profesních možností žáků.
- Vedou žáky k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělání, rekvalifikací a profesní mobility.
- Pomáhají žákům orientovat se ve světě práce.

3.3 Učitel – koordinátor školního vzdělávacího programu

Učitel – koordinátor školního vzdělávacího programu zajišťuje realizaci vytyčené vzdělávací strategie ve školním vzdělávacím programu. Řídí a organizuje tým učitelů při realizaci a vyhodnocování školního vzdělávacího programu. Průběžně sleduje plnění jednotlivých kroků školního vzdělávacího programu.

4. Kvalifikační standardy poradenských pracovníků školy

Tyto standardy jsou specifikovány Zákonem č. 563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

5. Podmínky poskytování poradenských služeb ve škole

5.1 Prostory a vybavení

Škola musí zajistit prostorové podmínky pro poskytování poradenských služeb tak, aby nedocházelo ke kolizi se Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, protože pracovníci školního poradenského pracoviště pracují s daty charakteru – důvěrná, ale i s daty citlivými. Samozřejmě také musí vyhovovat platným obecně závazným hygienickým a požárním normám.

V naší škole jsou k těmto činnostem určeny: kabinet školního poradenského pracoviště.

5.2 Časová dostupnost služeb

Konzultační hodiny poradenských pracovníků jsou po předchozí dohodě během celého týdne.

5.3 Informovanost o službách

Přehled o poskytovaných poradenských službách, které škola poskytuje žákům a jejich rodičům je veřejně přístupný na webových stránkách školy.

5.4 Práce s informacemi a důvěrnými daty

Informace a důvěrná data o žácích a jejich rodičích, která se pedagogičtí pracovníci dozvědí v souvislosti s výkonem své poradenské činnosti, jsou ochraňována v souladu se Zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

6. Adresy a telefonní čísla

Základní škola v Jemnici, náměstí Svobody 88, 675 31 Jemnice, tel. 731 180 822, www.zsjemnice.cz, hirt.z@zsjemnice.cz

PPP a SPC Vysočina, třída Legionářů 6, 586 01 Jihlava; pracoviště PPP M. Budějovice, Chelčického 904, 676 02 M. Budějovice, tel. 734 871 182

PPP Č. Budějovice, pracoviště Dačice, Palackého náměstí 4, 380 01 Dačice, tel. 384 425 237; 724 831 374

SPC Jihlava, Demlova 28, 586 01 Jihlava, tel. 567 323 512; 567 570 048, smsji@seznam.cz, www.msdemlova.cz

IPS Úřadu práce v Třebíči, Komenského náměstí 1189/8, 674 01 Třebíč, tel. 950 169 630, ilona.vybiralova@uradprace.cz

Okresní metodik prevence Mgr. Pavlína Sedlářová Smrčková, tel. 568 841 481, sedlarova@pppaspcvysocina.cz

Orgán sociálně-právní ochrany dětí, nám. Míru 31, 676 02 Moravské Budějovice, tel. 568 408 373, 568 408 371, ppuncochar@mbudejovice.cz

Policie ČR, obvodní oddělení Jemnice, Lípová 924, 675 31 Jemnice, tel. 974 277 731

SVP Střed Třebíč, detašované pracoviště v Moravských Budějovicích, Husova 189, 676 02 Moravské Budějovice, tel. 568 422 067, email@stred.info

